

Web akadálymentességi kisokos 14. részének teljes szövegű átirata

A nyitóképen a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) neve és logója, valamint a „Web akadálymentességi kisokos – 14. rész: A HTML és a CSS szabványok akadálymentességi vonatkozásai” főcím, és az „Előadó: Szántai Károly, web akadálymentességi szakértő” szöveg látható. A videó alatt végig az előadó hangja hallható.

A következő képen „A webfejlesztés alapjait képező szabványok” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin számítógépes kódrészlet van.

Előadó: Az akadálymentes web hozzáférhetőség nagyon nagy mértékben attól függ, hogy a fejlesztőként megfelelően alkalmazzuk-e a webfejlesztés alapjait képező HTML és CSS szabványokat. Vagyis, ha az ezekben szereplő elemeket, lehetőségeket a specifikációknak megfelelően, helyesen használjuk, akkor szinte észrevétlenül az akadálymentesség biztosításának irányába is nagy lépést teszünk. Sajnos megfigyelhető, hogy a kódolás közben keletkező akadályok részben amiatt jönnek létre, mert a fejlesztők vagy nem ismerik jól, vagy nem veszik figyelembe a HTML és CSS specifikációkban foglaltakat. A fejlesztés során tehát érdemes időnként ránézni az említett szabványok publikált verzióira.

A következő képen a „HTML 5.2” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a HTML 5.2 szabvány weboldala van.

Előadó: Ha például a fejlesztéshez a HTML 5.2 szabványt használjuk, akkor azt a www.w3.org/TR/html52 URL címen találhatjuk meg.

A következő képen a „<div>” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a HTML 5.2 szabvány példaként említett fejezete van.

Előadó: Például nézzük meg az egyik leggyakrabban használt HTML jelölőelem, a <div> leírását. Itt azt olvashatjuk, hogy a <div> jelölőelemnek alaptól nincs semmilyen speciális jelentése, kizárólag a benne található elemeket fogja össze. Akadálymentességi szempontból ez azt jelenti, hogy a <div> elemnek a kisegítő technológiák, például a képernyőolvasó programok sem tulajdonítanak különösebb jelentőséget, így tulajdonképpen figyelmen kívül is hagyják. Ezt maga a HTML szabvány is megemlíti, hiszen nyomatékosan felhívja a figyelmünket arra, hogy a <div> elemet csak legutolsó lehetőségként használjuk, ha végképp nem találunk szemantikusán megfelelőbb elemet az adott tartalom megjelölésére. Ugyanis egy szemantikusabb elem használata egyértelműen jobb az akadálymentes hozzáférhetőség szempontjából. Erre példákat is hoz, hiszen megemlíti, hogy egy blogbejegyzés megjelölésére mondjuk sokkal alkalmasabb az <article> jelölőelem, egy fejezet megjelölésére sokkal alkalmasabb a <section> jelölőelem, vagy egy navigációs régió megjelölésére sokkal alkalmasabb a <nav> jelölőelem. A <div> jelölőelemet inkább formázási célra, vagy az általa összefogott elemek valamilyen tulajdonságának (például nyelvének) definiálására használjuk.

A következő képen az „Alternatív szöveg” felirat olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a HTML 5.2 szabvány példaként említett fejezete van.

Előadó: Viszonylag sok fejlesztő tudja, hogy az <img> jelölőelemnél mindig meg kell adni az alt attribútumot is, ami az adott kép alternatív szövege lesz. Az viszont már több fejtörést szokott okozni, hogy milyen is a jó alternatív szöveg. A HTML szabványban erre is nagyon jó leírást találhatunk. Közvetlenül az <img> jelölőelem ismertetése után, a 4.7.5.1 pontban konkrét példákön keresztül megérthetjük, hogy mikor, milyen alternatív szöveg a célravezető.

A következő képen az „Egyéb referenciaanyagok” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin az MDN weboldalának példaként említett részei vannak.

Előadó: Ha közvetlenül nem a HTML specifikációt használjuk a HTML jelölőelemek kiválasztásához, akkor is figyeljünk arra, hogy az általunk preferált referenciaanyagban nincs-e valamilyen akadálymentességi útmutatás az adott jelölőelem használatához. Például az MDN-en, vagyis a Mozilla fejlesztői referenciájában is sok helyen találhatunk ilyen támogatást. Ha például rákeresünk a

<label> jelölőelem adatlapjára, akkor itt nem csak részletes leírást kapunk az elem helyes használatáról, de az „Accessibility concerns” alcím alatt olyan szempontokra is felhívják a figyelmünket, amelyek befolyásolhatják az akadálymentességet.

A következő képen a „CSS” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a CSS szabvány Flexbox moduljának weboldala van.

Előadó: A CSS szabvány különböző moduljaiban szintén sok akadálymentességgel kapcsolatos segédletet találhatunk. Például a CSS Flexbox moduljában definiált order tulajdonságnál egy külön alfejezet foglalkozik az elemek átrendezéséből adódó akadálymentességi kérdésekkel. Konkrétan azzal, hogy az order tulajdonságot csak vizuális átrendezésre szabad használni, ami érdeemben nem befolyásolhatja a webtartalom logikai sorrendjét, így például a képernyőolvasós felolvasást vagy a billentyűzetes kezelést.

A következő képen a „Tartsuk be a HTML és CSS specifikációt!” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy programozó kódot ír a laptopján.

Előadó: Összegezve, tehát mindig figyeljünk oda arra, hogy a HTML és a CSS lehetőségeit a specifikációknak megfelelően használjuk. Ha kódmintákat keresünk és találunk a weben, akkor lehetőség szerint mindig legyen bennünk egy egészséges mértékű kételkedés, és inkább ellenőrizzük le, hogy az adott mintakódban vajon szintaktikailag és szemantikailag is helyesen használták-e a jelölőelemeket, mert sajnos az akadálymentességet negatív irányba befolyásoló rossz megoldások is nagyon könnyen elterjednek.

A videó záróképén a KIFŰ logója, és „A magyarországi digitalizáció szolgálatában” jelmondata látható.